

Link do produktu: <https://quaestio.com.pl/dokonania-i-wyzwania-polskiej-historiografii-medycznej-tom-iii-p-133.html>

Dokonania i wyzwania polskiej historiografii medycznej - Tom III

Cena	90,00 zł
Podtytuł	Referaty Ogólnopolskiego Kongresu Historii Medycyny w setną rocznicę I Zjazdu Polskich Historyków Medycyny (1924-2024), Pielęgniarstwo - Tatarzy w polskiej medycynie - Uzdrowiska - Lekarz jako autor - Walka z HIV/AIDS
Redakcja	Edward Białek, Krzysztof Huszcza, Sylwia Krzemińska, Weronika Rymer
Ilość stron	492
Format	160 x 238 mm
Oprawa	twarda
Miejsce i rok wydania	Wrocław 2024
ISBN	978-83-65815-67-5

Opis produktu

W 2024 roku minęło sto lat od pierwszego Zjazdu Polskich Historyków Medycyny oraz edycji pierwszego numeru „Archiwum Historii i Filozofii Medycyny”, ważnego periodyku naukowego wydawanego do dziś. Oto jak te wydarzenia, niezwykle istotne dla rozwoju historiografii medycznej, relacjonował w drugim zeszycie wspomnianego wyżej czasopisma uczestnik zjazdu Ignacy Hoffmann: „Z inicjatywy prof. Władysława Szumowskiego odbył się w Warszawie 14 kwietnia 1924 roku pierwszy Zjazd Polskich Historyków Medycyny, a raczej profesorów historii medycyny w naszych wszechnicach, gdyż na ten pierwszy zjazd oni tylko z początku byli zaproszeni. Niestety, sam inicjator na zjazd przybyć nie mógł. W obradach zjazdu brali udział: profesor honorowy historii medycyny w Uniwersytecie Warszawskim Józef Bieliński, profesor zwyczajny historii medycyny w tymże Uniwersytecie Franciszek Giedroyc, profesor honorowy filozofii i logiki medycyny również w Uniwersytecie Warszawskim Henryk Nusbaum, profesor zwyczajny historii medycyny w Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie Stanisław Trzebiński, profesor zwyczajny historii i filozofii medycyny w Uniwersytecie Poznańskim Adam Wrzosek, a nadto prof. Emil Loth z Warszawy i prof. Ignacy Hoffmann z Poznania. Obrady odbywały się w mieszkaniu prof. Giedroycia pod przewodnictwem prof. Trzebińskiego. Omawiano program «Archiwum Historii i Filozofii Medycyny» i postanowiono zawiązać Towarzystwo Miłośników Historii Medycyny z główną siedzibą w Poznaniu, a z oddziałami we wszystkich naszych miastach uniwersyteckich. Na przewodniczącego Towarzystwa wybrano prof. Wrzosek”. Adam Wrzosek został też pierwszym redaktorem naczelnym nowego czasopisma.

To niecodzienne wydarzenie naukowe z udziałem siedmiu wybitnych uczonych zaproszonych do współpracy przez nieobecnego na spotkaniu inicjatora zjazdu stanowiło istotną cezurę w rozwoju polskiej historiografii medycznej. Inicjatywa jego uczczenia, jakże oczywistego przy jubileuszu stulecia, wyszła ze strony członków Polskiego Towarzystwa Historii Nauk Medycznych, współpracowników Ośrodka Pamięci i Dokumentacji Historycznej Dolnośląskiej Izby Lekarskiej, pracowników Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu – Wydziału Nauk o Zdrowiu Collegium Medicum w Bydgoszczy, Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu, Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego, Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Wrocławskiego i redaktorów „Archiwum Historii i Filozofii Medycyny”. W drugiej połowie 2023 roku ukonstytuowały się komitety naukowy i organizacyjny „Ogólnopolskiego Kongresu Historii Medycyny w setną rocznicę I Zjazdu Polskich Historyków Medycyny (1924-2024)”. Wydarzenie przygotowane przez zespół, w skład którego wchodził współpracownicy Dolnośląskiej Izby Lekarskiej, przedstawiciele Uniwersytetu Wrocławskiego i kilku innych uczelni oraz członkowie Polskiego Towarzystwa Historii Nauk Medycznych i innych

stowarzyszeń, odbyło się w dniach 21–23 maja 2024 roku w Auli Leopoldyńskiej Uniwersytetu Wrocławskiego i w siedzibie Dolnośląskiej Izby Lekarskiej. W tym interdyscyplinarnie zorientowanym przedsięwzięciu badawczym wzięli udział liczni historycy – badacze dziejów wszystkich nauk medycznych, ponadto filozofowie medycyny, bioetycy, eugenicy, kulturoznawcy oraz historycy sztuki i literatury – znawcy dorobku artystycznego przedstawicieli i przedstawiciele zawodów medycznych.

Obrady odbywały się w następujących sesjach tematycznych: Lekarska, Farmaceutyczna, Stomatologiczna, Pielęgniarstwo, 100-lecie „Archiwum Historii i Filozofii Medycyny”, Bioetyka – Etyka lekarska – Filozofia medycyny, Eugenika, Medycyna wielokulturowa, Polscy historycy medycyny, Medycyna Wojskowa, Przyrodolecznictwo, Fizjoterapia i rehabilitacja, Czasopisma i stowarzyszenia medyczne oraz Medycyna a literatura, film i sztuki piękne. Podczas obrad Kongresu wyniki swoich badań przedstawiło ponad 100 referentek i referentów; ponad 70 z nich udostępniło wyniki swoich badań naukowych na potrzeby trzutomowej monografii wieloautorskiej.

W wielu referatach nawiązywano do pionierskich czasów naszej historiografii medycznej, podkreślano rolę czasopism fachowych, m.in. „Archiwum Historii i Filozofii Medycyny”, w dziele popularyzowania wiedzy historycznej. Sylwetki naukowe obu protagonistów wydarzeń nazywanych Pierwszym Zjazdem Polskich Historyków Medycyny – prof. Władysława Szumowskiego (1875–1954) i prof. Adama Wrzoska (1875–1965), ich wkład w rozwój polskiej historiografii medycznej, przedstawili uczeni, którzy wraz z liczną grupą badaczy z całej Polski kontynuują dzieło obu wybitnych historyków i filozofów medycyny: profesor Ryszard W. Gryglewski z Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego i profesor Michał Musielak z Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu. Postać prof. Romualda Wiesława Gutta (1921–1988) – lekarza, historyka, filozofa i wieloletniego redaktora naczelnego „Archiwum Historii i Filozofii Medycyny” przybliżył gościom Kongresu profesor Andrzej Kierzek z Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu.

Wszystkim Uczestniczkom i Uczestnikom Kongresu oraz Autorkom i Autorom rozdziałów zgłoszonych do publikacji w trzutomowej edycji materiałów kongresowych składamy serdeczne podziękowania. Wyrazy wdzięczności kierujemy do uczelni, instytucji samorządowych i firm, które zabezpieczyły organizacyjnie i finansowo przebieg tego ogólnopolskiego wydarzenia naukowego i wsparły edycję monografii.

Edward Białek i Wojciech Ślusarczyk

Spis treści

Przedmowa

Joanna Szady

Wkład szarytek w rozwój usług pielęgniarских i opiekę nad chorymi na ziemiach polskich

Małgorzata Brykczyńska

Polskie pionierki pielęgniarstwa – ich działalność międzynarodowa w okresie międzywojennym i rola Elizabeth Crowell

Grażyna Gierczak, Małgorzata Marcysiak

Wartości chrześcijańskie w koncepcji pielęgniarstwa i twórczości Janiny Woynarowskiej

Elżbieta Garwacka-Czachor, Karolina Reimann

Historia działalności Wrocławskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego

Samir Ismail

Sylwetki wybitnych Tatarów w historii polskiej medycyny i farmacji

Michał K. Owecki

Narodziny doktryny neuronu: spór i wspólne zwycięstwo Cajala i Golgiego

Karolina Szula

Średniowieczne teorie na temat krzepliwości krwi i jej składu na przykładzie traktatu De phlebotomia Tomasza z Wrocławia

Olaf Płachta, Wioleta Topolska-Płachta

Działalność uzdrowiska Przerzeczn-Zdrój w latach 1945–1989

Bożena Płonka-Syroka

Kształtowanie się oferty leczniczo-wypoczynkowej w Rudawach Wschodnich (Saksonia) – rys historyczny

Izabela Spielvogel

Etnomedycyna i tradycyjne systemy lecznicze na Śląsku do I połowy XX wieku

Michał Skop

Juliusz Roger – lekarz i zbieracz górnośląskich pieśni ludowych

Anna Szymańska-Budzińska
Literatura antyczna w interpretacji lekarzy i farmaceutów

Małgorzata Delimata-Proch
Na ile księgi cudów i łask stanowią wiarygodne oraz wartościowe źródło poznania dawnej medycyny (XVI–XVIII w.). Wybrane problemy

Halina Bogusz
Nieproszony gość w szarej kurtce. Obraz śmierci i umierania w poezji studentów medycyny

Beata Kołodziejczyk-Mróz, Piotr Majcher
Ogólnopolski Konkurs Literacki im. Profesora Andrzeja Szczeklika Przychodzi wena do lekarza okiem organizatorów

Ewa Grzęda
Stomatolog na tropie wojennych tajemnic karkonoskich schronisk. O prozie Sławka Gortycha

Jędrzej Soliński
„Dopóki w tobie jestem”, czyli poetycki świat Kazimierza Pichlaka. Przyczynek do badań

Edward Biątek, Katarzyna Nowakowska
Wiesław Prastowski (1936–2021) – poeta, eseista i filozof medycyny

Edward Biątek, Natalia Południak
Jerzy Bogdan Kos jako dokumentalista, prozaik i poeta

Andrzej Gładysz, Karolina Krawczyk
Ponad 40 lat z HIV. Prof. dr hab. Andrzej Gładysz w rozmowie z Karoliną Krawczyk

Ryszard Rafał Kacała
Wrocławski okres profesora Tadeusza Marciniaka